

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 31 Mar 2026 12:51:37 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@ctgb.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@ctgb.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@ctgb.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@ctgb.nl>
Subject: RE: Huidige zin mbt LCR bij DEET-middelen (sectie 6. Other)

Hoi allen,

Handig om even vast te leggen wat we zojuist hebben besproken, is dit ook weer vindbaar in de mailbox indien nodig.

Voorstel agenda korte meeting:

1. "LCR-zinnen" op gebruiksaanwijzing
 - a. 1 of 2 zinnen?
 - i. Zin 1: Het verdient aanbeveling bij het gebruik van DEET door reizigers in het buitenland rekening te houden met de richtlijnen van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering
 - ii. Zin 2: op advies van een arts kan bij gebruik door reizigers in het buitenland afgeweken worden van het gebruiksvoorschrift. Voor een aangepaste gebruiksinstructie adviseren wij u om contact op te nemen met een reizigersadviseur die bij het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering (LCR) is aangesloten (www.lcr.nl)".
 - b. Waar opgenomen in SPC?
 - c. Zin alleen voor DEET middelen of ook voor icaridine middelen.
 - i. 5.1.2.e /LCR dit voorleggen?

Afspraak:

De volgende zin wordt opgenomen in de gebruiksinstructie van alle PT19 middelen:

"Het verdient aanbeveling bij het gebruik van dit product door reizigers in het buitenland rekening te houden met de richtlijnen van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering (www.lcr.nl)."

Actie 5.1.2.e mailt de zin naar 5.1.2.e en geeft aan dat we contact gaan hebben met RIVM

2. Reflectie van DEET bij kinderen LCR rapport in PT19 notitie ondervangen? **Conclusie:** Ja, ondervangen in PT19 notitie door opgenomen RMMs
3. Reflectie van DEET bij zwangeren LCR rapport in PT19 notitie ondervangen? **Conclusie:** Ja, ondervangen in PT19 notitie door opgenomen RMMs
4. WVTTK

Het verdient aanbeveling bij het gebruik van dit product door reizigers in het buitenland rekening te houden met de richtlijnen van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering (www.lcr.nl)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@ctgb.nl>

Verzonden: donderdag 19 maart 2026 09:28

Aan: 5.1.2.e) <5.1.2.e@ctgb.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@ctgb.nl>

Onderwerp: RE: Huidige zin mbt LCR bij DEET-middelen (sectie 6. Other)

Goedemorgen 5.1.2.e en 5.1.2.e

Het door 5.1.2.e gestuurde LCR protocol voor professionals heb ik doorgenomen (en in SP gezet [F50 - Bescherming tegen insecten en teken die ziekten overbrengen sept 2018.pdf](#)).

Hieronder mijn bevindingen, zeer kort opgenomen in agendavoorstel voor even een korte meeting, meer uitgebreid/achtergrond daaronder opgenomen.

De vraag is ook of we voor het eerste punt niet meteen ook 5.1.2.e erbij moeten betrekken. Zij weet misschien ook hoe we in verleden zijn omgegaan met “2^e LCR zin” en om mee te denken waar we welke info willen opnemen op het SPC.

Voorstel agenda korte meeting:

5. “LCR-zinnen” op gebruiksaanwijzing

a. 1 of 2 zinnen?

- i. Zin 1: Het verdient aanbeveling bij het gebruik van DEET door reizigers in het buitenland rekening te houden met de richtlijnen van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering
- ii. Zin 2: op advies van een arts kan bij gebruik door reizigers in het buitenland afgeweken worden van het gebruiksvoorschrift. Voor een aangepaste gebruiksinstructie adviseren wij u om contact op te nemen met een reizigersadviseur die bij het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering (LCR) is aangesloten (www.lcr.nl)”.

b. Waar opgenomen in SPC?

c. Zin alleen voor DEET middelen of ook voor icaridine middelen.

- i. 5.1.2.e /LCR dit voorleggen?

6. Reflectie van DEET bij kinderen LCR rapport in PT19 notitie ondervangen?

7. Reflectie van DEET bij zwangeren LCR rapport in PT19 notitie ondervangen?

8. WVTTK

5.1.2.e

Bevindingen gebaseerd op LCR rapport, effect op SPC en een voorstel wel/niet aanpassen PT19 notitie

In het LCR protocol staat onderstaande tekst opgenomen (zie onder de mail, in geel), waaruit blijkt dat naast de zin die eerder gestuurd is ook nog een extra zin wordt aangehaald

In de tekst staat ook aangegeven waar de info opgenomen wordt: de eerste zin in de gebruiksaanwijzing staat en de 2^e zin op de verpakking moet komen.

Volgens mij moet zowel de gebruiksaanwijzing als de RMM sectie overgenomen worden op een verpakking.

Misschien handig om even af te stemmen met werkzaamheid hoe we dit willen aanpakken in een korte meeting?

Daarnaast is de zin alleen voor DEET middelen afgesproken.

Gekeken naar het protocol uit 2018 lijkt het erop dat dit gebaseerd is op het feit dat er voor icaridine toen nog niet veel bekend is. Ze verwijzen naar 1 toegelaten middel, maar de referenties die opgenomen zijn lijken openbare literatuurdata te zijn, geen idee over welk middel het gaat. Op basis van die toelating geeft LCR advies voor gebruik >13 jaar.

Ik heb de <https://toelatingen.ctgb.nl/> erop nagekeken. We hebben een aantal toelatingen voor icaridine tegen (tropische) muggen opgenomen en meer specifiek tegen de 2 soorten tropische muggen die ziekten overbrengen, die specifiek genoemd worden en waarbij aangegeven wordt dat het voor kinderen onder de 3 jaar niet gebruikt moet worden.

Gezien de leeftijdscategorie opgenomen, vermoed ik dat de 5.1.2.e studie hiervoor gebruikt is, maar ik heb alleen naar het WG/GA of SPC gekeken, niet naar de onderliggende beoordeling.

IR3535 wordt niet aangeraden en ook in onze database toegelaten middelen geven aan dat de middelen alleen in gematigde klimaat gebieden gebruikt mogen worden, niet in tropische omgeving.

Gekeken naar de toelatingen voor icaridine en het protocol die de mogelijkheid van deze stof in tropisch gebied, moeten we daar de zinnen die verwijzen naar het LCR ook niet opnemen?

Of willen we dit eerst aan 5.1.2.e vragen hoe ze hierover denkt?

Verder is er een stuk tekst gewijd aan DEET bij kinderen (voor gemak kopie ook onder de mail toegevoegd). Hierin wordt aangegeven dat kinderen niet zichzelf mogen insmeren zonder leeftijdsindicatie. Daarnaast wordt aangegeven dat er geen product op de handen aangebracht mag worden, om te voorkomen dat het in de mond of ogen gewreven wordt. Het eerste punt hebben wij in de notitie ondervangen: “voor kinderen < 12 jaar: toepassing uitsluitend door volwassenen”. Het tweede punt hebben we ondervangen door meerdere RMMs, een RMM die aangeeft dat de handen voor kinderen < 2 niet ingewreven mag worden, met name om orale blootstelling te voorkomen, omdat deze leeftijdscategorie veel hand mond contact heeft. Daarnaast hebben we zinnen opgenomen om blootstelling van de ogen, slijmvliezen, neus, lippen en beschadigde huid te voorkomen en indirecte orale blootstelling via voedsel te vermijden.

Dit alles bij elkaar genomen denk ik dat we de consument voldoende waarschuwen en instrueren waarop te letten.

Dit nog even bespreken in een korte meeting?

Wat betreft de tekst opgenomen over DEET bij zwangeren (ook toegevoegd hieronder. Er staat aangegeven dat uit publieke data blijkt dat DEET veilig is tijdens 2^e en 3^e trimester en er geen repro- of teratogeniteit effecten worden gezien in dierstudies. Gezien ernst van de ziekten die opgelopen kunnen worden in de tropen via muggen, geeft LCR aan dat een percentage van 30% gebruikt kan worden tijdens gehele zwangerschap. Dit staat aangegeven zonder verdere referenties. Daarom denk ik dat de tekst zoals nu opgenomen in PT19 notitie geen verdere toelichting nodig heeft.

De voorzorgsmaatregelen om blootstelling te minimaliseren

- zoveel mogelijk aangepaste (bedekkende) kleding te dragen en in muggenvrije ruimtes te verblijven
- het insectwerend middel af te spoelen wanneer de zwangere weer in een muggenvrije ruimte komt.

Deze voorzorgsmaatregelen worden mijns inziens ondervangen door de RMMs voorgesteld in de notitie door 1) de voorkeur voor mechanische bescherming en de zin “was middel af zodra bescherming niet meer nodig is”.

Dit nog even bespreken in een korte meeting?

Tekst uit LCR rapport

Toelichting aanvullende etiketelementen DEET producten:

Het LCR maakt al jaren een afgewogen en onderbouwd advies over het gebruik van DEET door reizigers. Dit is voor het Ctgb reden om te verwijzen naar de LCR gebruiksinstructie van DEET voor reizigers naar de tropen. Dit is opgenomen in het toelatingsbesluit van elk middel op basis van DEET >20%. Op de verpakking van DEET-houdende producten moet voortaan naar de aparte LCR gebruiksinstructie voor reizigers verwezen worden. Deze gebruiksinstructie is te vinden via de open website van het LCR: www.lcr.nl > reizigersfolders > ‘Muggenwering op reis’. In de SPC-tekst van deze middelen is onder ‘gebruiksaanwijzing’ het volgende opgenomen: ‘Het verdient aanbeveling bij het gebruik van DEET door reizigers in het buitenland rekening te houden met de richtlijnen van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering’. De verpakking van producten die DEET bevatten dient te worden voorzien van de volgende informatie: “op advies van een arts kan bij gebruik door reizigers in het buitenland afgeweken worden van het gebruiksvoorschrift. Voor een aangepaste gebruiksinstructie adviseren wij u om contact op te nemen met een reizigersadviseur die bij het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering (LCR) is aangesloten (www.lcr.nl)”.

DEET bij kinderen

Er zijn verschillende onderzoeken naar het risico van het gebruik van DEET bevattende insectwerende middelen bij kinderen gedaan. Deze onderzoeken laten zien dat DEET bij kinderen veilig gebruikt kan worden.⁷ Een goede voorlichting aan ouders over het gebruik van DEET kan klachten helpen voorkomen.⁸

- ☐ Kinderen mogen niet zichzelf insmeren.
- ☐ Geen DEET op de handen van de kinderen aanbrengen om te voorkomen dat DEET op de mond of in de ogen wordt gewreven.
- ☐ DEET kan voor het slapen gaan afgespoeld worden als kinderen onder een goed geïmpregneerde klamboe slapen.

DEET bij zwangeren

Uit onderzoek blijkt dat DEET tot en met 20% tijdens het 2e en 3e trimester van de zwangerschap veilig gebruikt kan worden.^{9,10} Ook bij dierproeven worden geen Bescherming tegen insecten en teken die ziekten overbrengen

F50-4 ©Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering september 2018

aanwijzingen gevonden voor teratogeniteit.^{11,12} Gezien de ernst van muggenoverdraagbare ziekten zoals malaria, is het LCR van mening dat DEET tot een percentage van 30% veilig gebruikt kan worden bij verblijf in endemisch gebied tijdens de hele zwangerschap. Uit voorzorg is het echter verstandig het gebruik te minimaliseren door

- ☐ zoveel mogelijk aangepaste (bedekkende) kleding te dragen en in muggenvrije ruimtes te verblijven

☐ het insectwerend middel af te spoelen wanneer de zwangere weer in een muggenvrije ruimte komt.

DEET bij borstvoeding

Er is weinig bekend over het gebruik van DEET bevattende middelen door de moeder bij het geven van borstvoeding. Op basis van de beschikbare informatie ziet het LCR geen reden om het gebruik van DEET bij het geven van borstvoeding af te raden.¹²

Van: 5.1.2.e) <5.1.2.e @ctgb.nl>

Verzonden: woensdag 18 maart 2026 12:03

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @ctgb.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @ctgb.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @ctgb.nl>

Onderwerp: Huidige zin mbt LCR bij DEET-middelen (sectie 6. Other)

Dag beiden,

Dit is de huidige 'LCR-zin':

Het verdient aanbeveling bij het gebruik van DEET door reizigers in het buitenland rekening te houden met de richtlijnen die door het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering (LCR) zijn uitgevaardigd.

Willen jullie hier 'tropen' aan toevoegen?

(hangt misschien ook af van hoe duidelijk het LCR is, misschien hebben ze ook wel actuele adviezen voor bv Italië of Turkije ofzo?)

@ 5.1.2.e *deze zin gaat van sectie 'Other' naar de RMM's, hebben we vanochtend besloten. Moeten we dus ook opnemen in de berichten naar de aanvragers.*

Groeten 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ctgb

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Board for the Authorisation of Plant Protection Products and Biocides

Bezoekadres / visiting address: Bennekomseweg 41, NL6717 LL Ede (HoraPark)

Postadres / postal address: Postbus / P.O. box 8030, NL6710 AA Ede, The Netherlands

T (5.1.2.e

I www.ctgb.nl